

Historien om min bror Erling Jensen født 18.04 1938, døde 3.05.1981, skrevet av Jens Berglund

Erling vokste opp på Alvenes sammen med oss andre søsken og gikk på Lakså skole slik som vi andre. Erling skulle bli fisker akkurat som oss andre gutter på Alvenes. Han forsøkte seg i noen år etter konfirmasjonen i 1953 både i Lofoten, Finnmarka og som hjemmefisker i Belkjosen.

Det var i Belkjosen Erling utmerket seg spesielt som fisker med sitt pågangsmot og iver etter kontinuerlig å tilstrebe større og større fangster. Da jeg startet byggevirkosomhet i gamle Nordfold kommune med omkringliggende områder i 1956, ble Erling aktivt med som snekker sammen med min far.

Erling utmerket seg raskt som en ansvarsfull håndtverker med stor arbeidskapasitet og meget god kvalitet på det arbeidet han utførte. Vi hadde mange byggeoppdrag som restaurering av gammelgården til Dahl i Nusfjorden og en mengde eneboliger i området.

I vintermånedene skulle Erling fiske i Belkjosen for som han sa: Det er dette jeg trives best med'. Jeg henviser til vedlegg både hva angår isfiske i Belkjosen, alkefangst og garndraging utenfor Gravnes.

Et år etter at jeg begynte på 3-årig ingeniørhøgskole i Trondheim, startet også Erling der. Han avsluttet sine studier der i 1966, og begynte som ingeniør hos Kjell M. Soløy, Bodø. Her arbeidet han til han fikk jobb i Bodø kommune hvor han arbeidet til han døde i 1981, 43 år gammel.

Et av de sterkeste minner jeg har etter Erling, er da han 'reddet' Systemhuskjeden i dens oppstartfase. Styret i Systemhuskjeden hadde besluttet at alle hus som kjeden skulle selge, skulle være arkitekttegnet, og det var engasjert arkitekter i Trondheim som skulle utvikle hustyper som var annerledes enn det ferdighusmarkedet den gang brukte. Her skulle man vise kundene hvordan de skulle bygge og bo. Som nyansatt ingeniør og ansvar for teknisk utvikling i Systemhus kjeden var jeg uenig i dette prinsipp. Etter hvert fikk jeg styret med på å få tegne noen hustyper som lignet de hustypene ferdighuseprodusentene brukte på den tida. Tiden var knapp og det var meget viktig å få gjort dette arbeidet raskt og godt. Erling ble engasjer på sin fritid til å tegne 4 hustyper, utarbeide alt teknisk materiell som trengtes, hvilket han gjorde til punkt og prikke og ikke minst til den fastsatte tidsfrist, et stort og krevende arbeide. Dette var på en måte redningen for kjeden i startfasen siden hans hustyper solgte ca 70 prosent av det totale salget i kjeden. Erling tegnet etter hvert flere hustyper, også disse med godt salgsresultat.

Erling ble gift med sin Turid Nordgård fra Valnesfjord den 21.12.1968. Etter vielsen ble det servert middag på restaurant i Bodø før turen gikk til Valnesfjord til huset til Turids foreldre i Nordvika. Her ble det arrangert en skikkelig bryllupsfest med familie fra fjern og nær.

Erling og Turid fikk en datter, Anne Lise, født 18.04.1969, og nå gift med Frode Hansen fra Harstad, født 13.07.1972. AnneLise og Frode giftet seg i Tromsø den 10.02.1996. Et veldig flott bryllup med vielse i Ishavskatedralen og fest på Skandic hotell i Tromsø. Jeg var så heldig å få geleide AnneLise opp til alteret.

Erling og Turid bygde hus i Valnesfjord, enebolig med frittstående garasje. Erling gjorde alt arbeidet selv som grunnarbeide, snekkerarbeide og maling m.m..

Erling ble syk og gikk til legen i flere måneder uten at legen oppdaget hans alvorlige sykdom. Heldigvis var den faste legen hans borte en dag Erling kom og skulle ha hjelp slik at han ble henvist til assistentlegen for undersøkelse. Erling ble omgående sendt videre til Bodø sykehus hvor det ble tatt riktige prøver og konstatert blodkreft av den mest aggressive typen. Erling ble umiddelbart lagt inn på sykehuset og kom ikke ut derfra mer. Han døde 03.05.1981 etter 2 - 3 måneders sykeleie.

Begravelsen var i Valnesfjord kirke den 08.05.1981, og Erling hviler på Valnesfjord kirkegård.

Før Erling døde, hadde han store planer om å bygge sin egen fritidsbolig i Alvenes og hadde allerede begynt å kjøre materialer innover og lagret disse i fjøsen.

Erling var usedvanlig opptatt av sportsfiske og friluftsliv og brukte derfor all sin ferietid til fiske i Belkjosen og Storvatnet. Sålenge det var tillatt med dragnetfiske etter sjørret i sjøen, var hans store lidenskap dragnetfiske i Belkjosområdet hele sommerhalvåret. Ellers var Erling og Sverre Seivaag særdeles ivrige fiskere i Storvatnet hvor de utviklet spesielle dorgerteknikk for å få storørreten der. Erling var selvfølgelig med å bygge Storvassenteret som var bygd i 1976 i regi av Indre Steigen jeger og fiskeforening.

Vinterfiske med garn

Å skrive historie om Storbekjosen er vanskelig uten å nevne vinterfiske etter oppsigtorsk/skrei.

Jeg var selv ikke med aktivt som fisker på Bekjosen, men min bror Erling hadde flere overnattinger i Eivindbua i Gravnes sammen med Kåre og Tore Alvenes.

Jeg husker spesielt vinteren 1956. Denne vinteren var jeg ferdig i det militære i slutten av februar, reiste hjem og tilbrakte noen vintermånedder hjemme på Alvenes og fikk bivåne Erling mens han rodde fiske på Bekjosen. Denne vinteren var det mye skrei som seig inn på fjorden, og det var således et rikt fiske som foregikk utenfor Gravnes. Storbekjosen og Lillebekjosen var frosset, og det var slik at fisket foregikk i vesentlig grad utenfor Gravnes.

En lørdag gikk jeg til Gravnes for å være Erling behjelpelig med å dra garnene. Da jeg kom innover utpå formiddagen, var han allerede ferdig med første garnlenke og hadde tatt vare på fisken og fått denne lagt i snøen. Jeg ble med Erling bortover til Skjellnes for å dra neste garnlenke for øvrig den siste denne dagen. De andre båtene var allerede begynt å dra ut siden det var lørdag.

Vi begynte med landenden av garnlenka og oppdaget fort at det var massevis av fisk. Etter hvert som vi dro garnlenka i båten, tok vi ut fisken og la denne i fremenden av båten. Siden vi brukte robåten til pappa som både var liten og hadde liten bæreevne, så jeg snart at det kom til å bli vanskeligheter med å få dratt hele garnlenka på grunn av at vi fikk så mye fisk. Vi lå nå ca. midt mellom Skjellnes og Nøtnedodden og hadde sånn to til tre garn igjen å dra da jeg foreslo at vi skulle sette ned resten av garnlenka, ro til Gravnes og ta vare på fisken for å ro tilbake og dra resten.

Erling var imidlertid av en annen oppfatning, og det var at det brukte å være mindre fisk på borterenden av garnlenka slik at det nok kom til å gå bra. Resultatet var at vi dro resten av garnlenka og fikk fortsatt mye fisk. Og da vi hadde fått enden om bord, var båten faktisk ferdig å synke. Imidlertid satte Erling seg i båten og rodde forsiktig not Nøtnesodden mens jeg auste båten med sydevesthatten. Jeg oppdaget etter hvert at jeg ikke klarte å holde båten tom for sjøvann og at dette bare økte i båten. Erling rodde det han maktet, og da båten seig inn i tangen mellom steinen i fjæra, sank båten bak med garnlenke, fiske og det hele. Imidlertid hoppet vi på land, fikk dratt båten såpass frempå at vi fikk lempet ut fisken, og etter hvert også garnlenka og dermed berget både fisk og bruk.

Vi greide garna pånytt i båten, sløyde fisken slik at denne skulle bli lettere og rodde fra land hvoretter vi begynte å sette garnlenka med en gang for at båten skulle lette. Da vi var kommet halveis i garnsettingen, måtte vi stoppe, lempe fisken bak da båten ble for framtung, og slik fikk vi ut garnbruket før vi rodde over fjorden til Gravneset, tok om bord resten av fangsten og rodde hjem til Alvenes sent en lørdags kveld.

Dette er en typisk historie om Erling sin holdning og innstilling hva angikk sjøen og fiske. Ingenting var farlig og slett ikke var det for mye arbeide heller.

Isfiske på Belkjosen

Jeg må også nevne historien om isfiske på Storbekjosen. Denne vinteren var Storbekjosen frosset, men med vekslende mildvær og frost, så ble det ofte vanskelige isforhold når en skulle gå innover fjordisen for å fiske etter skrei inne på Stordalen. Vi var nå kommet ut i mars måned, og det var tydelig at fisken hadde gått innunder isen for å gyte. Erling ville ha meg med en dag å gå innover isen, noe jeg sa ja til. Vi rodde med båten til iskanten like innenfor Gravneset. Der dro vi båten på iskanten og begynte å gå innover isen. Vi hadde med oss skikjelke med kasse på for å dra fisken tilbake.

Da vi kom et stykke innpå fjorden, begynte vi å trø ned gjennom øverste lag av isen så støvlene sank ned ca. 5 til 10 cm. ned på nederste lag av fjordisen. Dette syntes jeg var nifst og kommanderte at vi måtte snu. Erling fortalte at det var bare et kort belte at isen var vanskelig, og så ble det bra igjen lengre ut. Vi gikk på hver side av skikjelken med søkk gjennom øverste lag av isen for hvert skritt. Dette pågikk helt til vi kom på Stordalen hvor isen ble noe bedre, og her var det at vi skulle fiske.

Det viste seg at isen var så dårlig at Erling stakk hull med åra i isen hvoretter han begynte å fiske. Jeg følte meg både redd, nervøs og bekymret for hva som kunne skje dersom isen brast. Men Erling mente at isen var seig og at det kom til å gå bare bra. Hvor mye fisk vi fikk, husker jeg ikke, men jeg var nok en sterk pådriver for å få Erling med til å snu og returnere ut over isen til båten. På heimvegen dro vi kjelken etter med noen fisker oppi, men også nå trødde vi igjennom øverste lag av fjordisen med skrekk og gru for hvert steg som vi tok. Vel fremme ved båten priste jeg min gud for at dette eksperimentet hadde gått bra og formante Erling om aldri mer å begi seg innover isen, i alle fall når forholdene var slik som denne gangen. Men Erling hadde sin oppfatning om at isen var seig, og at det var nærmest umulig å gå gjennom.

Alkefangst

Vinteren 1957 drev Erling fiske på Belkjosen mens jeg arbeidet med snekkerarbeide i Nordfold. En fredag ettermiddag jeg kom fra arbeide i Nordfold hadde Sigurd Gabrielsen ankommet Alvenes med gevær og alt utstyr for å skulle drive oterjakt i Belkjosen. Han skulle da bo hos oss. Tidlig lørdags morgen dro Sigurd og jeg til Belkjosen. Jeg skulle hjelpe Erling på frilørdagen min, mens Sigurd skulle se etter oter. Da vi kom til Gravnes, traff vi Erling som allerede da hadde dratt sin første garnlenke og fått massevis av fisk, men også 108 stykker alker. Dette kom da i tillegg til 250 alker som han hadde fått dagen før, og som han hadde lagt i snøskavlen like ved Eivindbua.

Sigurd og jeg så gagn i alka og plukket hver eneste fugl i båten, vel 350 stykker, rodde til Alvenes hvoretter vi startet rensing av all denne fuglen. Dette foretok vi i fjæra nedenfor naustet ved at jeg hugget av halsen, vingene og føttene med øksa. Sigurd gjorde et snitt med kniven over ryggen, vrentge så skinnen av fuglen og tok ut innmaten. Det hele var gjort på nær sagt få sekunder. I alt gjorde vi til 350 fugler.

Alt dette ble delt i to like store deler hvor mamma laget kjøttkake av brystet på fuglen og hermetiserte dette. Lårene ble stekt i steikovnen på langtidssteiking og ble brukt til middag. Sigurd tok sin del og dro til Fauske.

Dragnotfiske sammen med Erling

Erling hadde nettopp fått ny dragnot og hadde også anskaffet seg 14 fot Selko racebåt med 50 hester påhengsmotor. Som dragnotbåt hadde han en 8 fot plastjolle, så han var i grunnen veldig godt utrustet og svært innstilt på å ta store ørretfangster i Lillebelkjosen. Året må ha vært ca. 1969.

Jeg skulle være med Erling denne kvelden til Belkjosen og hadde min 14 fot plastbåt med 10 hesters påhengsmotor. Erling hadde etablert seg på østsiden av Lommern og var i viss forvisning om at i kveld skulle han få rikelig med fangst. Vi ventet og ventet, men lite og ingenting var å se. Utpå kvelden kastet vi et par ganger, men totalt bom. Utpå nattmorgen i 3 til 4 tida var jeg lei og trøtt og besluttet å avbryte for å dra hjem til Alvenes. Erling skulle imidlertid fortsette alene uansett hvor mye jeg ville ha han med hjem.

Om formiddagen sånn i 10, 11-tiden etter at jeg hadde stått opp, kom Erling ut fra Belkjosen nærmest nedlastet med laks og ørret. Utpå morgenen i 7, 8-tiden hadde han fått føling med en stor steam ørret/laks som var på tur ut fjorden, kastet og berget alt sammen helt alene. Jeg husker ikke i dag antallet, men anslagsvis 100 stykker med en gjennomsnitts vekt på 2 kg. De største opptil 5 kg..

Dette var fiskeren Erling i et nøtteskall, han ga aldri opp, hadde alltid tro på at det kom til å bli fangst.